

**Zasady postępowania producenta ekologicznego
w przypadku podejrzenia skażenia uprawy niedozwolonymi środkami ochrony roślin
lub w przypadku zaistnienia takiej sytuacji**

Producent ekologiczny, który **zauważył prowadzony oprysk środkami ochrony roślin** w sąsiedztwie swojej działki:

1. informuje osobę przeprowadzającą oprysk lub właściciela działki sąsiedniej, że może dojść do skażenia jego upraw, które są prowadzone zgodnie z przepisami rolnictwa ekologicznego,
2. notuje informacje dotyczące daty i godziny prowadzonego oprysku,
3. jeżeli jest to znane, to notuje rodzaj używanego pestycydu (herbicydu, fungicydu lub insektycydu), dane osoby przeprowadzającej oprysk/właściciela działki,
4. w trakcie oprysku prowadzonego na działce sąsiadującej lub po jego zakończeniu ocenia, czy mogło dojść do zniesienia środka ochrony roślin na jego pole.

Jeżeli producent ekologiczny **nie stwierdził oznak znoszenia środka niedozwolonego na plantację ekologiczną, a jednocześnie nie zaobserwował, że zabieg ochrony roślin wykonany na sąsiadującym polu był przeprowadzony niewłaściwie¹**, to na tym może zakończyć prowadzone przez siebie działania. Należy jednak mieć na uwadze, że bezpośrednio po wykonanym zabiegu w większości przypadków nie można dokonać oceny skutków zabiegów, ponieważ herbicydy przeważnie nie działają natychmiastowo, efekt działania fungicydów jest praktycznie niewidoczny, a występowanie martwych szkodników może być trudne do zauważenia.

W przypadku **stwierdzenia znoszenia pestycydu na swoje uprawy** producent ekologiczny **dokumentuje² prowadzony zabieg oraz informuje niezwłocznie o tym fakcie**, w formie pisemnej

¹ Zabieg powinien być wykonany właściwie skalibrowanym i sprawnym technicznie sprzętem. Stosujący środki ochrony roślin powinien posiadać do tego wymagane kwalifikacje. Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska, w tym przeciwdziałać zniesieniu na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków (art. 35 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin). Użytkownicy profesjonalni muszą przestrzegać warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie warunków stosowania środków ochrony roślin, tj. m.in. zachowywać minimalne odległości od określonych miejsc lub obiektów. Środki ochrony roślin na terenie otwartym można stosować, jeżeli prędkość wiatru nie przekracza 4 m/s.

² Udokumentowanie, o którym mowa powyżej przez producenta ekologicznego nieprawidłowego zastosowania środka ochrony roślin, w formie zdjęć lub filmu, usprawni przeprowadzenie działań wyjaśniających przez właściwy organ. Dokumentacja ta powinna być wykonana tak, aby o ile to możliwe, uchwyciła nie tylko detale uszkodzonych chwastów lub martwych szkodników, ale również stan ogólny uprawy na badanej działce, ewentualnie stan roślinności na działkach sąsiednich, jeżeli jest widoczna różnica w stanie zdrowotnym lub zachwaszczeniu upraw. Jeżeli zdjęcia lub filmy wykonywane są w trakcie prowadzonych zabiegów, powinny dokumentować ewentualne złe praktyki stosujących środki ochrony roślin (np. znoszenie na obszary niebędące celem zabiegów) Przy fotografiach, które mogą być ewentualnie wykorzystywane jako materiał dowodowy, musi być podana data i godzina wykonania zdjęć. Cyfrowe zdjęcia i filmy nie mogą być modyfikowane w programach graficznych.

lub telefonicznie jednostkę certyfikującą, pod kontrolą której się znajduje oraz wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez producenta ekologicznego.

Powiadomienie powinno zawierać w szczególności:

- dane osoby zgłaszającej (producenta ekologicznego),
- informację o sprawcy zanieczyszczenia upraw ekologicznych lub podmiocie odpowiedzialnym za grunty, na których w nieprawidłowy sposób zastosowano środki ochrony roślin,
- informację o miejscu i czasie zdarzenia,
- dokładny opis sytuacji, w którym należy m.in. wskazać, że zanieczyszczenie dotyczyło działek rolnych uprawianych w ramach systemu rolnictwa ekologicznego,
- nazwę jednostki certyfikującej, kontrolującej producenta ekologicznego (informacja dla wojewódzkiego inspektoratu ochrony roślin i nasiennictwa).

Producent ekologiczny, który nie jest świadkiem nieprawidłowego prowadzenia oprysków środkami ochrony roślin, ale **zauważył ślady po wykonanym oprysku na swojej uprawie:**

1. w miarę możliwości ustala kierunek, z którego nastąpiło przeniesienie substancji niedozwolonej oraz ustala właściciela lub zarządcę działki, z której mogło dojść do zniesienia substancji niedozwolonej,
2. dokumentuje² skutki przeprowadzonego zabiegu,
3. informuje **niezwłocznie** o tym fakcie, w formie pisemnej lub telefonicznie, jednostkę certyfikującą, pod kontrolą której się znajduje oraz wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności przez producenta ekologicznego.

Producent ekologiczny, który **uzyskał informację o skażeniu uprawy na podstawie analizy próbek pobranych do badań**, współpracuje z jednostką certyfikującą w celu ustalenia źródła zanieczyszczenia. W przypadku stwierdzenia zanieczyszczenia upraw przez zabiegi wykonywane na sąsiadujących działkach, informacja o takim fakcie jest przekazywana przez jednostkę certyfikującą do Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. GIJHARS współpracuje z Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakresie postępowania wyjaśniającego na zasadach określonych w porozumieniu z dnia 10 czerwca 2019 r. zawartego pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa a Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Wskazanie danych identyfikacyjnych działek ewidencyjnych lub danych producenta użytkującego działki, z których nastąpiło zniesienie środka ochrony roślin, przyspieszy dochodzenie.